

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора Чернівецького
фахового коледжу технологій та дизайну
від 30.01.2024 р. № 31

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ШТАБ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Штаб цивільного захисту (далі – штаб ЦЗ) є самостійним структурним підрозділом Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну (далі – коледж) і складовою частиною постійних органів управління функціональної підсистеми «Освіта і наука України» єдиної державної системи цивільного захисту. Штаб ЦЗ підпорядковується безпосередньо начальнику цивільного захисту – директору коледжу.

Положення про штаб ЦЗ розроблено на підставі Кодексу цивільного захисту України, Положення про єдину державну систему цивільного захисту затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11, Положення про функціональну підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2016 № 1400, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України, інших законодавчих і нормативних державних актів у сфері цивільного захисту, нормативних документів органів місцевої державної виконавчої влади/міста, району/області, а також цього Положення.

У складі єдиної державної системи цивільного захисту функціонують постійно діючі органи управління цивільного захисту, координаційні органи, сили цивільного захисту функціональних і територіальних підсистем.

Постійно діючими органами управління цивільного захисту, до повноважень яких належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту, є:

на державному рівні – Кабінет Міністрів України, ДСНС, а також центральні органи виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми, та підрозділи з питань цивільного захисту у складі їх апаратів;

на регіональному рівні – обласні, міські державні адміністрації, підрозділи з питань цивільного захисту, які утворюються у їх складі, територіальні органи ДСНС;

на місцевому рівні – районні державні адміністрації, виконавчі органи міських рад, підрозділи з питань цивільного захисту, які утворюються у їх складі, підрозділи територіальних органів ДСНС;

на об'єктовому рівні – керівні органи підприємств, установ та організацій, а також підрозділи (посадові особи) з питань цивільного захисту, які утворюються (призначаються) такими органами відповідно до законодавства.

Функціональне керівництво діяльністю штабу ЦЗ здійснює спеціальний відділ Міністерства освіти і науки України.

Об'єктами керівництва штабу ЦЗ є керівний склад цивільного захисту коледжу, структурних підрозділів, служб і формування цивільного захисту в галузі організації їх діяльності та направлення їх зусиль на своєчасне виконання поставлених завдань цивільного захисту.

Наведені нижче терміни та прийняті скорочення у цьому Положенні вживаються в наступному значенні:

Цивільний захист (далі ЦЗ) – це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період;

Надзвичайна ситуація (далі НС) – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності;

Єдина державна система цивільного захисту (далі ЄДС ЦЗ) – сукупність органів управління, сил і засобів центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, які реалізують державну політику у сфері цивільного захисту;

Об'єктова ланка Функціональної підсистеми «Освіта і наука України» Єдиної державної системи цивільного захисту (далі об'єктова ланка) – сукупність органів управління з питань цивільного захисту, сил та засобів служб і структурних підрозділів коледжу, призначених для вирішення завдань захисту працівників (у тому числі й осіб з інвалідністю), учасників освітнього процесу та об'єктів коледжу від надзвичайних ситуацій;

Штаб Цивільного захисту – постійний орган управління об'єктової ланки;

Комісія з питань надзвичайних ситуацій – координуючий орган управління об'єктової ланки;

Комісія з питань евакуації – орган управління з питань планування і проведення заходів з евакуації об'єктової ланки;

Формування цивільного захисту – позаштатні формування (команди, дружини, групи, ланки), оснащені спеціальною технікою і майном, та підготовлені до дій у надзвичайних ситуаціях;

Безпека життєдіяльності людини (БЖДЛ) – характеристика умов існування людини у певному місці її перебування, що відображає збалансованість між діями чинників, які загрожують життю людини, та чинників, які запобігають негативним наслідкам дій таких загроз.

Штаб ЦЗ здійснює управління у сфері попередження виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру, реалізації заходів, спрямованих на зменшення збитків та втрат у надзвичайних ситуаціях при виявленні вибухових пристроїв, небезпечних хімічних речовин на території коледжу та при виникненні інших надзвичайних ситуацій.

В режимі повсякденної діяльності штаб ЦЗ діє у відповідності з Планом основних заходів підготовки Цивільного захисту коледжу, інструкціями посадових осіб, цим Положенням.

Основним завданням штабу ЦЗ є організація підготовки органів управління, сил та засобів служб і структурних підрозділів коледжу до дій в умовах загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

У своїй діяльності штаб ЦЗ взаємодіє з постійною комісією з питань ліквідації надзвичайних ситуацій, службами ЦЗ, комісією з питань евакуації коледжу.

У режимі повсякденної діяльності на штаб ЦЗ покладається:

надання пропозицій директорові коледжу стосовно призначення посадових осіб цивільного захисту;

визначення і уточнення функціонального призначення та організаційної структури органів управління та сил цивільного захисту;

розроблення і своєчасне коригування Плану дій органів управління, сил та засобів служб і структурних підрозділів коледжу в режимах, повсякденної діяльності, підвищеної готовності і надзвичайної ситуації (надзвичайного і воєнного стану);

планування і здійснення заходів, спрямованих на створення навчально–матеріальної бази ЦЗ, накопичення засобів ЦЗ згідно з нормами забезпечення, зокрема засобів індивідуального захисту для всього особового складу і засобів колективного захисту;

планування та впровадження заходів з запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного, природного, соціального та воєнного характеру;

організація захисту учасників освітнього процесу та працівників (у тому числі осіб з інвалідністю) коледжу від вражаючих чинників надзвичайних ситуацій;

організація підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації і функціонального навчання керівного та начальницького складу, особового складу формувань ЦЗ, фахівців ЦЗ, а також підготовки працівників коледжу, які не входять до складу формувань ЦЗ, з питань цивільного захисту;

підтримання у постійній готовності до виконання завдань цивільного захисту системи управління, зв'язку, оповіщення, взаємодії та інформаційно–аналітичного забезпечення;

контроль стану цивільного захисту у структурних підрозділах коледжу;

планування заходів з евакуації (спільно з комісією з питань евакуації);
контроль підготовки учасників освітнього процесу коледжу за нормативними дисциплінами «Безпека життєдіяльності» і «Охорона праці»;
забезпечення пунктів управління начальника Цивільного захисту коледжу необхідними матеріально-технічними засобами управління, зв'язку, оповіщення, спостереження та взаємодії.

Начальник штабу ЦЗ забезпечує своєчасне планування, організацію всебічної підготовки і контроль стану цивільного захисту коледжу.

В режимі підвищеної готовності штаб ЦЗ відповідає за здійснення заходів, визначених для режиму повсякденної діяльності і додатково:

організовує дії формувань ЦЗ для виявлення причин погіршення обстановки безпосередньо в районі можливого виникнення надзвичайної ситуації, готує пропозиції щодо їх нормалізації;

посилює роботу, пов'язану з веденням спостереження та здійснення контролю за станом довкілля, обстановкою на об'єктах коледжу і прилеглих до них територій, прогнозуванням можливої надзвичайної ситуації, її характеру розвитку і масштабів;

уточнює плани комплексних заходів щодо захисту учасників освітнього процесу, працівників і матеріальних засобів коледжу від НС та їх наслідків.

В режимі надзвичайної ситуації рішенням директора коледжу створюється штаб з ліквідації НС. Очолює штаб з ліквідації НС заступник директора з адміністративно-господарської роботи.

Організаційні засади, завдання і порядок роботи штабу з ліквідації НС визначені у Положенні про штаб з ліквідації надзвичайних ситуацій.

При встановленні на відповідній території режиму надзвичайного стану штаб ЦЗ діє відповідно до Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

Режим діяльності штабу ЦЗ в умовах воєнного стану, порядок підпорядкування військовому командуванню визначається Законом України «Про правовий режим воєнного стану».

2. ОСНОВНІ ЗАДАЧІ ТА ФУНКЦІЇ

Штаб ЦЗ є організатор виконання заходів ЦЗ та основним органом, який забезпечує керівництво силами цивільного захисту.

Штаб ЦЗ відповідно до визначених завдань:

Організовує роботу щодо реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, зокрема щодо підготовки органів управління та сил ЦЗ до виконання завдань за призначенням – навчання працівників, учасників освітнього процесу коледжу способам захисту та порядку дій у НС.

Здійснює контроль за виконанням завдань ЦЗ, вивчення стану цивільного захисту в структурних підрозділах коледжу.

Розробляє та реалізує заходи щодо захисту учасників освітнього процесу, працівників (у тому числі осіб з інвалідністю) та матеріальних

цінностей коледжу від уражаючих факторів вірогідних надзвичайних ситуацій.

Забезпечує готовність служб та формувань ЦЗ, органів управління ЦЗ структурних підрозділів до дій за призначенням.

Забезпечує своєчасне оповіщення керівного складу, органів управління, служб ЦЗ, членів комісії з НС та комісії з питань евакуації коледжу при загрозі чи виникненні НС, контролює приведення в готовність органів управління, служб і засобів ЦЗ з метою організації захисту особового складу від уражаючих факторів НС та їх наслідків.

Забезпечує організацію виконання визначених законодавством заходів радіаційного, хімічного, біологічного, медичного захисту учасників освітнього процесу, працівників коледжу та інженерного захисту територій від наслідків НС.

За рішенням начальника ЦЗ уводить в дію План цивільного захисту, відповідно до НС, що загрожує або виникла.

Розробляє та щорічне корегує документи Плану цивільного захисту, перспективного і поточного планування заходів ЦЗ.

Здійснює контроль за станом ЦЗ у структурних підрозділах, надає методичну допомогу керівникам структурних підрозділах в організації виконання заходів цивільного захисту.

Організує розвідку, збір, узагальнення та аналіз даних обстановки та здійснює прогноз можливого розвитку НС.

Веде облік сил і засобів ЦЗ, що постраждали від наслідків НС, а також втрат серед особового складу формувань, учасників освітнього процесу та працівників коледжу.

Контролює роботу, пов'язану із підготовкою захисних споруд і підтримкою їх у готовності до використання за призначенням.

Веде облік і здійснює контроль за утриманням захисних споруд цивільного захисту, які перебувають на балансі (утриманні), організовує проведення їх технічної інвентаризації, визначає їх технічний стан.

Здійснює контроль за накопиченням, збереженням і використанням засобів індивідуального захисту, приладів, техніки і майна, призначених для використання при загрозі та виникненні НС.

Розробляє план–графік проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту, організовує його виконання та звітує за результатами проведених навчань, тренувань.

Готує і подає донесення вищим органам управління ЦЗ згідно з табелем термінових та строкових донесень.

Здійснює планування та організовує проведення евакуації учасників освітнього процесу, працівників коледжу (майна) із зон НС (зон можливих бойових дій в особливий період), організовує роботу комісії з питань евакуації.

Здійснює контроль за станом навколишнього природного середовища, санітарно–гігієнічної та епідемічної ситуації.

Забезпечує розміщення інформації (наочної агітації) про заходи безпеки та відповідну поведінку учасників освітнього процесу та працівників коледжу, у разі виникнення НС в коледжі.

Організовує та забезпечує проведення з працівниками індивідуального і курсового навчання за програмами підготовки до дій у надзвичайних ситуаціях, а також інструктажів з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки.

Організовує пропаганду знань, популяризацію умінь та навичок з питань ЦЗ шляхом створення куточків, фотовітрин, виставок, проведення оглядів періодичних видань та змагань за нормативами і питаннями дій в умовах НС.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА

Структура та склад штабу ЦЗ визначається директором за поданням начальника штабу ЦЗ.

Штаб цивільного захисту очолює заступник директора з навчальної роботи, який призначається на посаду та звільняється з посади наказом директора коледжу у порядку визначеному чинним законодавством України.

На час тимчасової відсутності заступник директора з навчальної роботи (начальника штабу) виконання його обов'язків покладається на одного з працівників штабу.

Обсяг повноважень працівників штабу ЦЗ визначається їх посадовими інструкціями.

Не допускається покладання на штаб та його працівників обов'язків, не передбачених цим Положенням, що не відносяться до компетенції штабу ЦЗ.

4. ПРАВА ШТАБУ

Штаб ЦЗ для виконання покладених на нього завдань має право:

Вносити пропозиції директору коледжу щодо реалізації державної політики з питань ЦЗ.

З метою здійснення покладених на штаб завдань та функцій взаємодіяти з Управліннями з питань ЦЗ міста та області.

Одержувати від інших структурних підрозділів коледжу інформацію, необхідну для виконання покладених на нього завдань.

Організовувати та здійснювати контроль за станом підготовки до виконання завдань цивільного захисту в структурних підрозділів коледжу.

Знайомитись з проектами рішень керівництва коледжу, які стосуються діяльності коледжу (штабу ЦЗ).

Вимагати від керівництва коледжу сприяння співробітникам штабу ЦЗ у виконанні ними своїх посадових обов'язків.

Заслуховувати інформацію керівників інших структурних підрозділів та окремих фахівців керівного складу коледжу про стан виконання завдань і заходів з питань захисту працівників та учасників освітнього процесу, територій від надзвичайних ситуацій, реагування на надзвичайні ситуації та

ліквідації їх наслідків, готовності до дій у разі загрози або виникнення аварії чи надзвичайної ситуації.

Залучати за згодою керівників фахівців інших структурних підрозділів коледжу до участі в розробленні заходів цивільного захисту.

Ініціювати проведення нарад та створення робочих груп для відпрацювання питань цивільного захисту.

В межах, визначених нормативними документами щодо цивільного захисту, готувати та візувати документи, пов'язані з діяльністю штабу ЦЗ.

За рішенням начальника ЦЗ – директора представляти коледж в установах та організаціях (здійснювати за дорученням керівництва представництво коледжу в нарадах і робочих групах місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій).

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Начальник штабу ЦЗ:

Здійснює керівництво діяльністю штабу та несе персональну відповідальність за виконання покладених на штаб завдань та функцій.

Несе персональну відповідальність за стан діловодства (положення про штаб, посадові інструкції) штабу, виконання контрольних документів, що відносяться до повноважень штабу, за організацію перевірки (вивчення) стану цивільного захисту в структурних підрозділах коледжу, своєчасне доведення до виконавців рішень начальника цивільного захисту коледжу та контроль їх виконання.

Організовує діяльність підрозділу, спрямовану на розроблення і здійснення заходів щодо захисту, запобігання і реагування на надзвичайні ситуації.

Розробляє проекти наказів директора коледжу з питань організації та виконання заходів цивільного захисту.

Працівники штабу:

Несуть персональну відповідальність за невиконання, незалежне або несвоєчасне виконання покладених на штаб обов'язків та функцій, недотримання вимог чинного законодавства при здійсненні функцій покладених на штаб.

За своєчасну підготовку та надання інформації (доповідей, звітів) про стан цивільного захисту коледжу до районного, міського цивільного захисту та Міністерства освіти і науки України.

Начальник штабу цивільного захисту –
заступник директора з навчальної роботи

Лілія НАВОЛЬСЬКА

Посадова особа з питань цивільного
захисту, завідувач навчально–виробничої
практики

Ірина ТОВКАЧ

